

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Агрономічний факультет
Кафедра землеробства, ґрунтознавства та агрохімії**

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЛЕВПОРЯДНА ЕКСПЕРТИЗА

статус дисципліни *вибіркова*

для спеціальності 201 “Агрономія”

факультет *агрономічний*

освітній ступінь “*Магістр*”

Вінниця – 2016 р.

Навчальна програма з дисципліни "Землевпорядна експертиза" для освітнього ступеня "Магістр" агрономічного факультету денної та заочної форм навчання спеціальності 201 «Агрономія». – ВНАУ, 2016. – 14 с.

Укладач: доцент, кандидат с.-г. наук Цицюра Я. Г.

Навчальна програма розглянута на засіданні кафедри

Протокол № 5 від "24" жовтня 2016 р.

Завідувач кафедри: кандидат с.-г. наук, доцент _____ М. В. Первачук

Рецензенти: Дєдов О. В., кандидат с.-г. наук, доцент Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського
Мазур О.В., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри рослинництва, селекції та біоенергетичних культур ВНАУ.

Навчальну програму дисципліни схвалено на засіданні навчально-методичної комісії факультету

Протокол № 2 від "25" жовтня 2016 р.

Голова _____ Г. В. Мудрак

Навчальну програму дисципліни схвалено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол № ____ від " ____ " _____ 201__ р.

Голова _____

ВСТУП

Земельний обіг, який проходить у даний час в Україні, досить великий. У зв'язку з цим на Державне агентство земельних ресурсів України та його структурні підрозділи покладені функції відпрацювання державної політики і нормативно-правового регулювання у сфері земельних відносин, раціонального використання та охорони земель. Це вимагає відповідного контролю за проведенням землеустрою. Такими заходами контролю є проведення державної експертизи землепорядної документації та розроблення стандартів, норм і правил у сфері землеустрою. Землепорядна експертиза із своїми функціями та завданнями, організаціями, структурою, процедурою займає вагоме місце в системі управління земельними ресурсами України. Державній експертизі підлягає вся землепорядна документація із землеустрою, оцінки земель, а також документація і матеріали державного земельного кадастру, яка розробляється на державному, регіональному та місцевому рівнях суб'єктами господарської діяльності, що володіють необхідним технічним і технологічним забезпеченням та у складі яких працюють сертифіковані інженери-землепорядники.

Землепорядна експертиза проводиться для визначення особливостей земельних ділянок: їх місця розташування, площі та ін. Метою дослідження може бути з'ясування меж земельних наділів, їх відповідність даним земельної документації, правилам використання земельних ділянок і можливість поділу їх на більш дрібні ...

Проведення землепорядної експертизи передбачає використання двох методів:

1. Документальні методи – вивчення паперів, що підтверджують право власника на землю, кадастрових записів та інших документів, що відносяться до даної земельної ділянки. Експерт вивчає існуючі документи, проводячи аналіз характеристик земельної ділянки: площі, місцезнаходження та ін.

2. Геодезичні методи – дослідження безпосередньо самої земельної ділянки, а саме:

- Польові виміри – отримання даних про площі, місцезнаходження та інших характеристиках земельної ділянки. У польових вимірах застосовуються спеціальні геодезичні прилади: лазерні далекоміри, теодоліти, тахометри, нівеліри і GPS-обладнання. Ці інструменти використовуються для визначення відстані від об'єктів на місцевості або їх місцеположення на карті, вимірювання горизонтальних і вертикальних кутів.

- Камеральна обробка – аналіз даних польових вимірювань. За допомогою спеціальних комп'ютерних технологій будується віртуальна модель досліджуваного земельної ділянки.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Місце навчальної дисципліни в системі професійної підготовки фахівця

Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують фахівця в області землеустрою та кадастру. Вивчення землевпорядної експертизи дає змогу майбутнім фахівцям не лише накопичувати суму необхідних знань, а й використовувати їх як інформаційну базу для ефективного виконання роботи у галузі розробки землевпорядної документації та контролю над її якістю для ведення землеустрою та державного земельного кадастру, виконання нормативної та експертної оцінок земельних ділянок в умовах розвитку ринку землі.

Мета викладання навчальної дисципліни – надати студентам необхідний обсяг знань в галузі землевпорядної експертизи, зокрема висвітлити законодавчо-нормативні засади порядку проведення експертизи землевпорядної документації, питання виконання необхідних вимог до створення землевпорядної документації для подальшої державної реєстрації земельних ділянок та прав на них, що дозволить організувати комплексну оцінку об'єктів землевпорядної документації;

перевірити відповідність проектної землевпорядної документації вимогам земельного законодавства;

підвищити якість розробки землевпорядної документації;

впровадити передові методи проектування та досягнення науково-технічного прогресу; регулювання плати за землю;

підвищити науково-технічний та професійний рівень виконавців державної експертизи землевпорядної документації.

Завдання вивчення навчальної дисципліни:

– систематизація та розширення знань про нормативно-правову базу створення землевпорядної документації;

– оволодіння порядком розробки, погодження та затвердження землевпорядної документації;

– формування знань та володіння нормативно-правовими актами стосовно аналізу та оцінки землевпорядної документації щодо відповідності вимогам законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам, володіння методами та порядком проведення експертизи землевпорядної документації, підготовки обґрунтованих висновків для об'єктів державної експертизи.

Інтегровані вимоги до знань та вмінь з навчальної дисципліни

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

– склад і зміст землевпорядної документації, що підлягає обов'язковій державній експертизі;

– склад і зміст проектної землевпорядної документації;

– склад і зміст документації із оцінки землі;

– склад і зміст технічної та кошторисної землевпорядної документації;

– порядок погодження і затвердження землевпорядної документації;

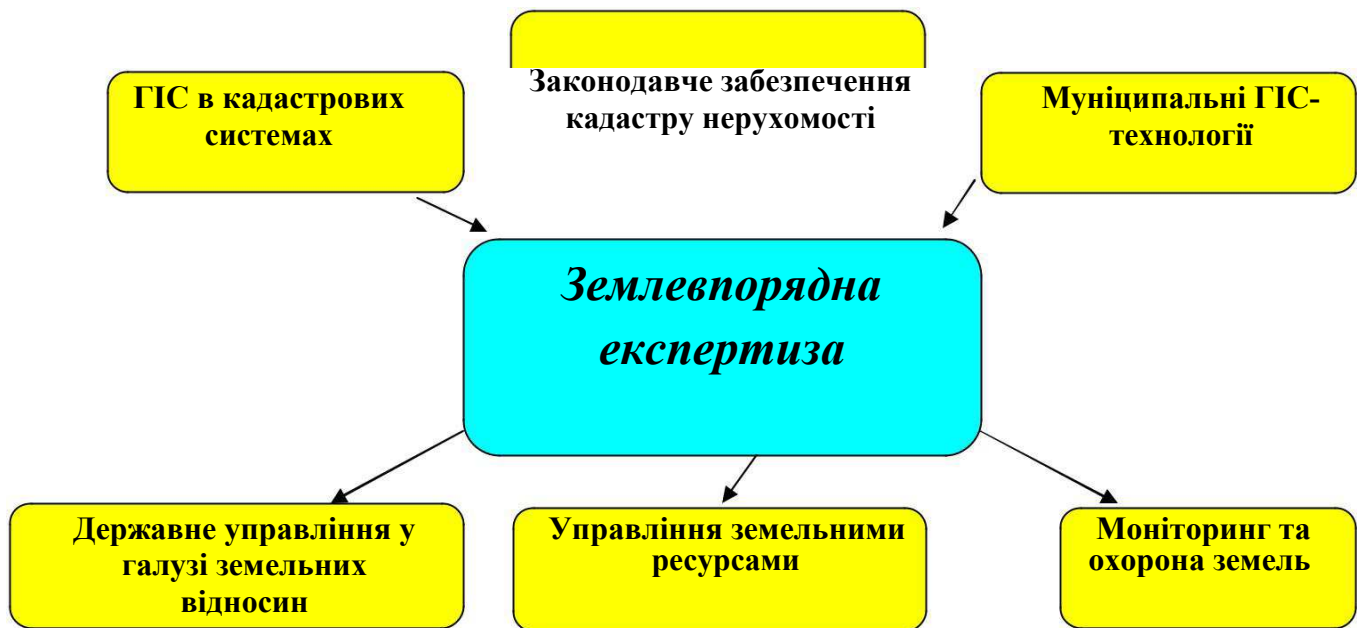
– обмеження (обтяження) прав на землю та земельні сервітути;

-порядок проведення державної експертизи землепорядної документації.

Вміти:

- виконувати комплексний аналіз землепорядної документації на відповідність її вимогам чинного законодавства, встановленим стандартам, нормам, правилам;
- виконувати підготовку обґрунтованих висновків державної експертизи землепорядної документації.

2. МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРЕТИЧНИЙ ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС (16 годин, 8 лекцій)

Змістовна тематична частина 1.

«Правові основи і принципи державної експертизи землепорядної документації»

Тема 1. Законодавча та нормативно-правова база проведення державної експертизи землепорядної документації

Поняття державної експертизи землепорядної документації, її правові основи, об'єкти і суб'єкти. Законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють проведення землепорядної експертизи. Форми державної експертизи.

Тема 2. Склад і зміст землепорядної документації регіонального рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі.

Порядок складання, погодження і затвердження, склад і зміст: схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних утворень; проекту землеустрою щодо

встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальних утворень; проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, лісогосподарського призначення, земель водного фонду та водоохоронних зон, обмежень у використанні земель та їх режимоутворюючих об'єктів.

Тема 3. Склад і зміст землевпорядної документації місцевого рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі

Порядок складання, погодження і затвердження, склад і зміст: проектів землеустрою щодо приватизації земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств; проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та технічних документацій із землеустрою щодо інвентаризації земель у разі їх формування за рахунок особливо цінних земель, земель лісогосподарського призначення, а також земель водного фонду, природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення; проектів землеустрою щодо впорядкування територій населених пунктів.

Тема 4. Склад і зміст землевпорядної документації із оцінки земель.

Порядок складання, погодження і затвердження землевпорядної документації, що підлягає обов'язковій державній експертизі: із бонітування ґрунтів, нормативної грошової оцінки земельних ділянок.

Змістовна тематична частина 2.

«Порядок проведення державної експертизи землевпорядної документації»

Тема 5. Права і обов'язки суб'єктів державної експертизи землевпорядної документації.

Статус, права і обов'язки: експерта, замовників проведення державної експертизи, розробників землевпорядної документації. Відповідальність за порушення законодавства у сфері державної експертизи.

Тема 6. Повноваження та компетенція у сфері землевпорядної експертизи. Повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері землевпорядної експертизи. Компетенція територіальних органів Держгеокадастру у сфері державної експертизи землевпорядної документації..

Тема 7. Процедура проведення державної експертизи землевпорядної документації.

Види державної експертизи. Стадії проведення державної експертизи.

Тема 8. Висновок державної експертизи землевпорядної документації. Порядок реєстрації об'єктів державної експертизи землевпорядної документації. Усунення зауважень, виявлених в результаті державної експертизи, внесення змін до документації із землеустрою. Строки проведення та строки дії позитивного висновку.

ПРАКТИЧНИЙ КУРС

Змістовна тематична частина 1 «Правові основи і принципи державної експертизи земельпорядної документації»

Тема 1. Визначення основних нормативно-правових документів щодо регулювання державної експертизи

Тема 2. Аналіз понять форм і видів державної експертизи та статусу експерта державної експертизи земельпорядної документації. Проаналізувати у відповідності із чинним законодавством права та обов'язки замовників державної експертизи. Визначення і обґрунтування щодо здійснення, організації і проведення державної експертизи земельпорядної документації.

Змістовна тематична частина 2. «Порядок проведення державної експертизи земельпорядної документації»

Тема 3. Процедура проведення державної експертизи земельпорядної документації. Зміст підготовчої стадії. Зміст основної стадії. Зміст заключної стадії. Формування зауважень та внесених виправлень, виявлених в результаті державної експертизи. Процедура проведення державної експертизи залежно від її виду.

Тема 4. Формування висновку експертизи земельпорядної документації.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ “АДАПТИВНІ СИСТЕМИ ЗЕМЛЕРОБСТВА”

№ п/п	Назва теми	Годин
<i>Змістовна тематична частина 1.</i> «Правові основи і принципи державної експертизи земельпорядної документації»		
1	Законодавча та нормативно-правова база проведення державної експертизи земельпорядної документації	12
2	Склад і зміст земельпорядної документації регіонального рівня, що підлягає обов'язковій	12

	державній експертизі	
3	Склад і зміст земельпорядної документації місцевого рівня, що підлягає обов'язковій державній експертизі	12
4	Склад і зміст земельпорядної документації із оцінки земель	12
<i>Змістовна тематична частина 2.</i>		
«Порядок проведення державної експертизи земельпорядної документації»		
7	Права і обов'язки суб'єктів державної експертизи земельпорядної документації. Повноваження та компетенція у сфері земельпорядної експертизи	12
8	Процедура проведення державної експертизи земельпорядної документації	12
9	Висновок державної експертизи земельпорядної документації	12

5. ПЕРЕЛІК БАЗОВИХ ПИТАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Повноваження державних та інших органів у сфері здійснення контролю за використанням та охороною земель в т.ч. земельпорядної експертизи.
2. Земельно-правові документи щодо забезпечення проведення земельпорядної експертизи в Україні.
3. Акт перевірки дотримання вимог земельного законодавства: зміст, порядок складання, вручення (надсилання).
4. Припис щодо припинення виявленого порушення земельного законодавств: зміст, порядок складання, видачі і реєстрації.
5. Планові перевірки щодо додержання вимог земельного законодавства: підстави, порядок проведення, складання земельно-правових документів.
6. Позапланові перевірки щодо додержання вимог земельного законодавства: підстави, порядок проведення, складання земельно-правових документів.
7. Планові перевірки щодо додержання вимог земельного законодавства: підстави, порядок проведення, складання земельно-правових документів.
8. Оформлення державними інспекторами з контролю за використанням та охороною земель Держземінспекції та її територіальних органів матеріалів про адміністративні правопорушення а також відповідності законодавству земельпорядної документації.
9. Поняття та суб'єктно-об'єктний склад державної експертизи земельпорядної документації.
- 10.Форми і види державної експертизи земельпорядної документації.

11. Земельно-правові документи що забезпечують процедури (стадії) проведення державної експертизи землевпорядної документації.
12. Підготовча стадія проведення державної експертизи: приймання та перевірка складу землевпорядної документації.
13. Основна стадія проведення державної експертизи.
14. Заключна стадія державної експертизи. Висновок державної експертизи землевпорядної документації: Зміст, порядок складання.
15. Обов'язкова державна експертиза: об'єкти та порядок проведення.
16. Вибіркова державна експертиза: об'єкти та порядок проведення.
17. Склад земельно-кадастрової документації (кадастрові карти та плани (графічні і цифрові), схеми, графіки, текстові та інші матеріали).
18. Форми висновку землевпорядної експертизи.
19. Загальний порядок землевпорядної експертизи на регіональному рівні.
20. Загальний порядок землевпорядної експертизи на місцевому рівні.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання дисципліни використовуються різноманітні методики викладання та методи навчання: лекції (вступні, тематичні, підсумкові), модульні контрольні роботи, консультації (індивідуальні, групові).

Самостійна робота студентів включає час, використаний на вивчення конспектів лекцій, підручників, науково-популярної фахової літератури, написання доповідей, рефератів та відповідей на питання, винесених на самостійне вивчення. Вона є основним способом засвоєння студентом навчального матеріалу в час, вільний від обов'язкових навчальних занять, без участі викладача. Самостійна робота виконується після прослуховування лекції, перед практичними заняттями чи модульним контролем; завдання до неї й методичні рекомендації щодо їх виконання подаються в робочій програмі та методичних розробках. Методичним забезпеченням самостійної роботи студентів є: списки рекомендованих джерел, питання для самоконтролю, пакети контрольних завдань, електронні версії лекцій тощо.

При вивченні матеріалу за конспектами лекцій, підручниками, науково-методичною літературою особливу увагу слід приділити основним термінам та поняттями.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Опитування
Захист теми
Тестування
Перевірка конспектів
Реферативні повідомлення
Модульна контрольна робота.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	іспит	
10	10	10	5	10	10	10	5	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Аграрне право України: Підр. / В.М. Єрмоленко, О.В. Гафурова, М.В. Гребенюк та ін.; За заг. ред. В.М. Єрмоленка. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 608 с.
2. Відомчі нормативно-правові акти з питань земельних відносин / М.О. Євдокимов, О.В. Кравченко, Ж.В. Матвієнко, Т.М. Сімчишина, – К.: Ред. журн.

«Землевпор. вісн., 2007. – 480 с.

3. Лоїк Г.К. Державна експертиза об'єктів територіального планування: проекти і технічна документація: Навч. посіб. / Г.К. Лоїк, І.Г. Тарасюк. – Львів: Українські технології, 2004. – 344 с.

4. Справочник по землеустройству / Л.Я. Новаковский, В.М. Буленок, Ю.Н. Вагин и др.; Под ред. Л.Я. Новаковского. – 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Урожай, 1989. – 352 с.

Допоміжна

1. Земельна реформа на Україні: збірник законодавчих та урядових актів. – К.: Україна, 1991. – 84 с.

2. Земельна реформа: питання і відповіді. – К., 2000. – 64 с.

3. Земельна реформа: питання і відповіді. – К., 2001. – 64 с.

4. Земельне законодавство України: Збірник нормативних актів, судової та арбітражної (господарської практики): у 2 кн. – 2-ге вид., переробл. та доп.; За ред. А.С. Даниленка, Ю.Д. Білика, О.О. Погрібного, В.В. Кулініча. – К.: Урожай, 2002. – Кн.1. – 688 с.

5. Земельне законодавство України: Збірник нормативних актів, судової та арбітражної (господарської практики): у 2 кн. – 2-ге вид., переробл. та доп.; За ред. А.С. Даниленка, Ю.Д. Білика, О.О. Погрібного, В.В. Кулініча. – К.: Урожай, 2002. – Кн.2. – 672 с.

6. Земельне право України: Підр. / М.В. Шульга, Г.В. Анісімова, Н.О. Багай, А.П. Гетьман та ін.; За ред. М.В. Шульги. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 368 с.

7. Земельне право України: практикум: Навч. посіб. / [В.І. Курило, І.М. Миронець, Д.В. Ковальський, А.В. Харламович]. – К.: Магістр-XXI сторіччя, 2006. – 144 с. 12. Земельне право: курс лекцій: Навч. посіб. / М.Г. Ковтун. – К.: Юмана, 2001. – 208 с.

8. Земельні відносини в Україні. Організаційно-правовий механізм / Збірник основоположних актів законодавства; Під заг. ред. А.С. Даниленка. – К.: К.І.С., 2001. – 128 с.

9. Земельні ресурси: словник-довідник / Укл.: М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула, Л.Ф. Кисіль, Н.Р. Шпік; За заг. ред. М.Г. Ступеня. – Львів: Львів. держагроуніверситет, 2005. – 160 с.

10. Земельный вопрос. / Е.С. Строев, С.А. Никольський, В.И. Кирюшин; Под ред. Е.С. Строева. – М.Колос, 1999. – 536 с.

11. Словарь-справочник землеустроителя / Под ред. А.С. Помелова. – Минск: Учеб. центр по подгот., повышения квалификации и переподгот. кадров землеустроит. и картографо-геодез. службы, 2004. – 272с.

12. Словник термінів у сфері земельних відносин та землекористування / [Л.В. Паламарчук, О.В. Мельник, Л.Й. Сафарова, Н.А. Ричкова, О.В. Громадська, О.М. Коваленко, В.І. Колесник, С.П. Погурельський; За заг. ред. А.М. Третяка] – К.: Август Трейд, 2008. – 240 с.

Основні рекомендовані нормативно-правові джерела

1. Закон України „Про державну експертизу землепорядної документації №1808-IV від 17.06.2004. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Про затвердження Методики проведення державної експертизи землепорядної документації. – Наказ Днржкомзему № 391 від 03.12.2004. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Про затвердження Порядку реєстрації об'єктів державної експертизи землепорядної документації та типової форми її висновку. ПКМ
4. 974 від 12.07.2006. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
5. Закон України «Про держаний контроль за використанням та охороною земель» від 19 червня 2003 р. № 963-ІУ [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Закон України «Про порядок виділення в натурі (па місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» від 5 червня 2003 р.
7. 899-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
8. Земельний кодекс України № 2768-III від 25.10.2001. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
9. Закон України «Про землеустрій» №858 від 22.05.2003. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>

Додаткові рекомендовані нормативно-правові джерела

1. Цивільний кодекс України №435 від 16.01.2003р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Податковий Кодекс України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
3. Оцінка земель. Правила розроблення технічної документації з нормативної грошової оцінки земель населених пунктів : СОУ ДКЗР 00032632–012:2009. – [затв. нак. Держкомзему від 24.06.2009 № 335 та зареєстр. УНДІ стандартизації, сертифікації та інформатики Держспоживстандарту України 10.09.2009 за № 32595752/1927] . – К. : Держкомзем України, 2009. – 86 с. – (Галузевий стандарт Держкомзему).
4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності щодо проведення робіт із землеустрою, землеоціночних робіт: нак. Держкомзему України від 5 серпня 2009 р. № 423 // Офіційний вісник України. — 2009. — № 68. — С. 114.
5. Про Методику нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів : постанова Кабінету Міністрів України

- від 23 березня 1995 р. № 213 // [Електронний ресурс]. - Режим доступу :<http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Про оцінку земель : Закон України від 11 грудня 2003 р. № 1378—IV // Офіційний вісник України. — 2004. — № 1. — С. 7.
  7. Про Порядок нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення та населених пунктів : наказ Державного комітету України із земельних ресурсів та інших органів від 27 січня 2006 р. № 18/15/21/11 // Офіційний вісник України. — 2006. — № 15. — 154.
  8. Семчик В.І. Кулинич П.Ф. Шульга М.В. Земельне право України. — Підр. — 2008.
  9. Гетьман А.П. Шульга М.В. Попов В.К. Анісімова Г.В. Екологічне право України. — Підр. — 2005,2006.

Інформаційні ресурси

1. Укази Президента у сфері земельних відносин – <http://portal.rada.gov.ua>, <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Закони та постанови Верховної Ради України – <http://zakon.rada.gov.ua/>, <http://portal.rada.gov.ua/>
3. Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України – <http://zakon.rada.gov.ua/>, <http://portal.rada.gov.ua/>
4. Накази та розпорядження Державного агентства земельних ресурсів України – <http://www.dkzr.gov.ua/>, <http://zakon.rada.gov.ua/>.
5. Методичні рекомендації – <http://zsu.org.ua/>, <http://www.myland.org.ua/>, www.nbu.gov.ua/

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ
Цицюра Ярослав Григорович

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
з дисципліни "ЗЕМЛЄВПОРЯДНА ЕКСПЕРТИЗА "
для освітнього ступеня "Магістр" агрономічного факультету денної та заочної
форм навчання спеціальності 201 «Агрономія»

Укладачі: доцент Цицюра Я.Г.

Підписано до друку _____ Формат А5 (148,5x210 мм).
Умовн.-друк. арк. _____
Зам. № _____. Тираж _____.

Видавничий центр Вінницького національного аграрного університету
21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3.

